

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Közérdekek.

A városi ügyek egyik legfontosabbika: Rimaszombat város háztartásának jövő évi költség-előirányzata minden nagyobb emóció nélkül el van intézve, s városunk polgársága jó darabig békésen alhatik, míg e vitális tárgy „keleti kényelméből“ ismét kizavarja. Azaz dehogyan zavarja! Hiszen minket még az sem hoz ki szokott flegmánkból, ha a mindnyájunk közös érdeke nekünk nem tetszően intéztetik is. Mintha meggörnyedve, alázatos fejünket szó nélkül hajtanók az uralom járma alá . . .

Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy minduntalan békétlenkedni s a kákán is csomót keresni kell, vagy hogy a helyes, ezélravezető intézkedésekkel is szálljunk szembe csupa dacból vagy ellenkezési viszketegből. De hát — az istenért — ne legyünk szellemi automaták, hanem foglalkozunk a közérdekekkel kissé és ne elégedjünk meg azzal, hogy rámutassunk arra, a mi helyes vagy a mi nem helyes és megmondjuk, hogy ennek így és így kellene lenni. Hanem nyomozunk, kisérijük figyelemmel, sürgessük, hogy az, a mi helytelen és változtatandó, javíttassék meg, s a mit a köz érdekei kívánnak, azok az intézkedések ne maradjanak írott malasztként a papíron. És ne csigalépekkel haladjunk előre, (vagy pláne rák módjára hátra!) hanem barátokozunk meg a korszellemmel. A „biztos“ lépéseknek nem kell okvetlenül lassuknak lenni!

Ez alkalommal a városról akarunk néhány szót szólni, melynek jövő évi költség-előirányzatát — mint lapunk mult számában olvasható volt — változatlanul elfogadta a közgyűlés. Történetek ugyan figyelmet érdemlő felszólalások, melyek közül több hű tükrét mutatta a közóhajtásnak. Lehetséges, sőt valószínű, hogy ezek a városi előjáróság soraiban is helyeslésre találtak, de még sem akadt egy ember sem, a ki megértene azt a határozatot, hogy: „a költségvetés az elhangzott megjegyzések figyelembe vétele mellett változatlanul elfogadtatik“.

Nem is szólunk arról a közönyösségről, — bár méltó volna vele foglalkozni, — hogy városatyáink nagyrésze a közgyűlésekről rendszerint „távollettével tündöklök“, s csak akkor

mutakozik, ha választás vagy valami szenzációs esemény vonzza a zöld asztal mellé.

Ez pedig nem helyes dolog, mert pld. egy városnak a költségvetése van olyan fontos tárgy, hogy az az érdeklődést felkeltse és ébren tartsa, s a választó közönségre, mely azért küldi képviselőit a városháza tanácsstermébe, hogy az érdekei kellően képviseltesse, nem lehet közömbös az, hogy több pótdátot fog-e fizetni, mint előbb, s ha esetleg többet fizet, számíthat-e ellenszolgáltatásként arra, hogy viszonyainak: közrend, köztisztaság, közegészség, világítás stb. javulni fognak-e?

Ha nem tévesztjük szem előtt a híres mondást, hogy: „Salus reipublicae suprema lex esto“, akkor a város képviselő-testületére, s az intéző körökre még igen-igen sok fontos feladat vár, melynek egy részét a költségvetés tárgyalásának keretén belül lehet elintézni.

Már több ízben — legutóbb a közgyűlésen is — felelevenítettett a város tulajdonát tevő épületek eladása. Ezek javítása és biztosítása évente 2500 koronát emészt meg és előbb-utóbb szabadulni fog kelleni nagyrésztől. De ugyan honnan tudják az emberek, hogy a város valamit el akar adni, ha sehol sincs közhírre téve.

Az utak, terek stb. tisztántartásáról, az utcák kivilágításáról igen sokat lehetne beszélni, és kívánni lehet azt is, hogy ne azt keressék: melyik utcában ki lakik, hanem azt vegyék figyelembe, hogy a piszok, szemét, por beszívása a tudónek, szemnek, egyszóval az egészségnek ártalmas, sőtétben pedig (s ez nemcsak éjjel szokott nálunk lenni, ha csak a holdvilág meg nem könyörül rajtunk, de *akkor* meg ugy is ég a lámpa) az ember felbukhatik s egyéb malheurök is érhetik.

De hiszen nevetségesen csekély egy ilyen város kivilágítására és lámpái szaporítására, rendbentartására évenként 2200, s az utcák, terek tisztántartására pedig 1350 koronát áldozni.

Ezzel azonban körülbelül ugy vagyunk, mint a rendőrséggel, melylyel mindig mostohán bántunk, s meg kell elégednünk azzal, hogy a hat-ezer lakossal bíró város lakóinak biztonsága tiz nyomorultul fizetett s szolgálatát nem valami különös ambícióval végző rendőrré van bízva.

Igaz, hogy ha a dotációkról, a kötelességekről és felelőségekről akarnánk szólni, akkor ott kellene kezdeni, hogy 1200 forint fizetéssel nehéz dolog egy város fejének lenni, s méltatni kellene azt a nehéz munkát, melyet egy-két főtisztviselő a városházán nagyon is kevés fizetésért végez, csakhogy ekkor mindjárt előtolakodik fejével a „mumus“ — pótdadó képében.

Az iskola államosításával most nyertünk valamit, ha a házakat eladjuk, ismét lesz egy kis tőkezaporodás és nem kell a javításokra stb. költeni. — Azután foglalkozunk olyan életképes eszmékkel, melyek kivitele valamennyire lendítene a lakosság helyzetén, akkor — ha a közérdek, városunk fejlődése, közrendi, köztisztasági és közegészségi viszonyainak javítása követeli, bizonyára nem fognak riadozni 1—2% pótdadó növekedéstől, melytől most méltán fázna, mert a viszonyok javulását semmiképp sem látják. Sőt sok tekintetben ellenkezőleg!

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1899 évi december hó 15-én és következő napjain tartandó rendes téli közgyűlés

tárgysorozata:

1. . . . Alispán jelentése a vármegyei közigazgatás állapotáról.
2. A vármegyei közigazgatási bizottságból, törvény értelmében — az év végével kilépendő tagok helyeinek választás utáni betöltése.
3. Az 1900. évi vármegyei különböző bizottságok törvényszerinti megalakítása illetve kiegészítése.
4. . . . A választott bizottsági tagok 1900. évre érvényesül birandó névjegyzékének bemutatása.
5. B-lügyminiszteri rendelet az állami pótvadalmazás terhére engedélyezett fizetés és utiatalány emeléseknek az első félévre leendő folyóvá tétele érdekében 15212. szám alatt intézett felterjesztésre.
6. Belügyminiszteri rendelet a községi és körjegyzői nyugdíj-intézet módosított alapszabályainak jóváhagyása tárgyában.
7. Belügyminiszteri rendelet az Antali pusztán felmerült takonykóros eset körüli eljárás folytan elrendelt tegyelmi vizsgálat tárgyában.
8. Belügyminiszteri rendelet Jolsva r. t. városnak nagyközséggé tervezett átalakulása ügyében.
9. Belügyminiszteri rendelet a vármegyei gyám-pénztár október havi vizsgálata tárgyában.
10. Pénzügyminiszteri rendelet a szeszforgalmi adóról szóló törvényezikk módosítása tárgyában intézett feliratra.
11. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a rimbánya—kokovai helyiérdekű vasut építéséhez törzs-rész-

— és én nem tartom kizártnak, hogy Viktort összevágja.

E perczen mosolyogva lépett be a szalomba a két ellenfél. — A suttagás persze, mintegy varázsütésre megszűnt.

— Hogy tettetik magukat — gondolta mindenki — ugy tesznek, mintha semmi se történt volna. Azt hiszik, hogy mi még nem tudjuk!

Viktor — mint rendszeren — letelepedett Magda mellé, Gida pedig Szentjóbynét kereste fel Szegény Pálma! Milyen idegesen szagolgatta migrain ellenes flakónját!

— Hogy bámul ma mindenki, minket kettőnk — jegyzé meg Brankó Magdának — nem jönne le sétálni kissé a kertbe?

Igen kellemes enyhe idő van, egész nyár!

A lány szó nélkül követte az ifjut.

— Ejnye nagysád! — szólt Viktor hosszú hallgatás után, mialatt helyet foglaltak egy fák és bokrok által védett, fehérre festett padon — miért ma olyan feltűnően hallgatag?

— Csak csodálom a maga hidegvérét! — felelé a leány izgatottan remegő ajakkal.

— Nem értem — viszonzá az ifju, tettetett csodálkozással.

— Tudok mindent! Maga holnap párbajozni fog! Szólt Magda határozottan.

TÁRCSA.**Etelkámnek**

nevenapjára.

Dalt vágyom írni; puha keblén
Ábrándos álom ringat el.
Felettem meglebbentve szárnyát
Dalos pacsirta énekel.

Csattogva száll és száll az ének.
Könnyű a lég, mely emeli
Sugár fényben, özönben fürdő,
Kéjjel gazdag, gyönyör teli.

Fél éberen, fél álmodóan
Hallgatva, lelkem elmereng.
Fény illet, ábrándos szivembe
Sugár lövell, hajnal dereng

Fényes sugár, pacsirta ének.
Tündér világba von, vezet.
Dalolj! dalolj! arany pacsirtám,
Nyájas, szelid emlékezet.

Dalolj, dalolj! oly édes a dal.
Tündérvilág bűvös dala,

A míg szeliden ringat, altat . . .
Oly édes a fény, — sugara.

Dalt vágyom írni s — mit kívánjak
Kedves nénapod ünnepén?
Legyen tied! tied Etelkám
Mind mi sugár, mind a mi fény.

Lelkem egész tündérvilága.
Melege, fénye sugarát
Ha míg pazar kezekkel ontja,
Pazar kezekkel szórja rád.

Pazar kezekkel örök kincsét
Szerelmét. — Én jó angyalom
Én édesem, fogadd im e dalt.
Egész világ az én dalom.

Borsody Béla.

A krakéler.

Irta: HARMATZY LORANT

(Vége)

— Pedig milyen jó barátok voltak! — mondá
Zsigárdyné elszörnyűködve. — Szegény Balázs! Ki fog
kapni!

— Gida ügyes fiu — jegyzé meg Somváry Géza

Legolcsóbb bevásárlási forrás órák és ékszerekben!

Tigerman Adolf és Társa órás és ékszerészek

Rimaszombat, Erzsébet-tér és Kossuth-utca sarok, a vármegyeház mellett.

7-7

Tulhalmozott nagy raktár folytán a **legolcsóbb árban** ajánljuk **arany** és **ékszer** árúinkat, valódi svajcezi **arany-** és **ezüst zsebórákat**, **fali-** és **inga-órákat**, valódi **ezüst evő-készleteket** stb. stb. Óra- és ékszerjavításokat **saját műhelyünkben jótállás mellett** készítünk. — Régi és törött aranyakat a legmagasabb árban veszünk. Nagy raktár china-ezüst arakban. Kiváló tisztelettel **Tigerman A. és Társa órás és ékszerészek és a m. kir államvasutak pályaoácsa.**

vények jegyzésére megszavazott 10,000 frtnyi hozzájárulás jóváhagyása érdekében.

12. Bizottsági jelentés a vármegyei irodákban szükséges irodaszerek, papírosneműek, fűtési és világítási anyagok, továbbá a szolga-személyzet ruhailletménye szállításának vállalati uton történt biztosítása tárgyában.

13. Alispáni végzés a vármegyei székház 1899. 1900. évi fűtéséhez szükséges famennyiség szállításának biztosítása iránt.

14. . . . Bizottsági jelentés a Páskabáza község és az ottani volt úrbéreszek között, a Radvánszky-féle birtokvételeből kifolyólag felmerült kérdések rendezése tárgyában.

15. Bizottsági jelentés a nemzeti pénztár s a Fáy Gusztáv alapítványból, a magyar nyelv tanítása körül legnagyobb eredményt és buzgalmat tanúsított népiszkolai tanítóknak jutalmomban részesítése tárgyában.

16. . . . Vármegyei tiszti nyugdíj-kezelő választmánynak javaslata a nyugdíj-szabályzat 42 §-ának módosítására vonatkozólag.

17. Szolnok-Doboka vármegye közönségének átirata az országgyűlési képviselő választások ügyében.

18. Hontvármegye közönségének felirata a közegészségügy államosítása iránt.

19. Baranya vármegye közönségének felirata a vármegyei tisztviselők helyzetének és ellátásának sürgős rendezése iránt.

20. Trencsén vármegye közönségének felirata a keleti tengernek a fekete tengerrel leendő összekötése iránt.

21. Kisküküllő vármegye közönségének felirata a közutak fenntartásához szükségeltető kő- és kavics-anyag vasúti szállítási díjszabásának mérséklése tárgyában.

22. A szegénysorsu tudóbetegnek Sanatorium egyesületének megkeresése, az egyesület céljainak támogatása iránt.

23. Sándor Béla felebbezése a tiszti nyugdíj-kezelő választmány f. évi 2333. számú határozata ellen.

24. Alispáni jelentések a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálatainak eredményéről.

25. Kelemér és Poszoba községeknek a putnoki kórorvosi kerülethez leendő csatolása iránt beadott kérvénye.

26. Rimaszombat város képviselő-testületének jelentése, vadászati jogának szabaddé váló bérbeadása tárgyában.

27. Főszolgabírói jelentés a ráhói körjegyzői körben alkalmazandó közgyámra vonatkozólag.

28. Rozsnyói járásbeli főszolgabíró hivatalos jelentése a községi közgyámok alkalmazása tárgyában.

29. Susány község képviselő-testületének az 1900. évi közpénztári költségvetés ügyében hozott határozata.

30. Rimaszécsi főszolgabíró hivatalos jelentése a sajpöspöki vámoshid bérlete ügyében.

31. Barkai körjegyző hivatalos előterjesztése Barka község közpénztára ügyében.

32. Jolsva-Tapolca, Süvete stb. községek képviselő-testületeinek nyilatkozatai, a Jolsván létesítendő kosárfonó tanműhely ügyében.

33. Klenőcz község kérvénye a községnek megyebizottsági tagok választására nézve, önálló kerületté való beosztása tárgyában.

34. Vármegyei főszámvevő hivatalos jelentése, Zehery László alszámvevőnek hosszadalmas betegsége tárgyában.

35. T. főügyész jelentése a rimaszombati polgári olvasóköri alapszabályainak jóváhagyása érdekében.

36. Vágó Gyula állatorvos oklevelének kihirdetése.

37. Klinckó Derencsai Emilia baba oklevelének kihirdetése.

38. A vármegyebeli községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdekében előterjesztett számvevőségi jelentések.

39. Több rendbeli, a vármegyei gyógy-alapból előlegezett, vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

Ezeket kívül még a közgyűlés határnapjaink beérkezhető s közgyűlési elintéztést igénylő egyéb ügyek.

Végtárgyalás.

Annak idején hirt adunk lapunkban arról, hogy Juhász Patkó György oszgyáni lakost folyó évi június 31-én egy árokban halva találták. A megindított nyom-

— Ez igaz! de ez nem először történik meg velem! Eddig még nem ártott meg soha csak egyetlen egyszer.

— Ki tudja, hátha holnap . . . ! Az Istenre kérem, ne párbajozzék!

— Édes Magduska nagysád! Ne mondja ezt! Lehetetlen!

— Akkor hát ígérje meg legalább, hogy . . . — Magda elhallgatott, és elpirulva hajtotta le a fejét.

— Hogy . . . ? Mit ígérjek meg? — kérde Victor gyöngéden.

— Hogy . . . vigyáz magára, s nem engedi magát bántani! — sutogta a leány égő arccal.

Victor ovatosan megfogta Magda reszkető kezét, s így szólt, miközben szemébe nézni iparkodott:

— Mondja, hát igazán nem szeretné, ha valami bajom esnék?

A leány hallgatott, s kerülni igyekezett az ifju szemeit, de egyszerre feltekintett, s szembe nézve hosszasan, mélyen, szerelmesen sutogta!

— Nem! Nem! Nem!

Rövid szünet következett.

— Es nincs semmi, mit énnekem bátorításképen még mondhatna? — kérde Victor halkán.

— Hiszen már megmondtam mindent! — felelt Magda szégyenlős mosollyal — mit kellene még mondanom?

— Egy szót, csak egy iczi-piczi szót, egy gondolatban feltett kérdésre!

— Ugy-e azt, hogy — igen? — kérde Magda lesütött szemekkel.

— Azt, azt! — felelt Viktor szerelmes hevességgel Nos . . . ? Nem mondja?

„Mondjam? Még egyszer?”

— Ne még egyszer, de sokszor, sokszor! Ha tudná, mint vágytam már ezután a kis szó után!

— Hát miért nem kérdezett?

zás után rövid idő múlva letartóztatták Juhász Patkó György sógorát Kovács Jánost, valamint feleségét Juhász Patkó Györgyné szül. Kovács Máriát. A tettest bevallották. Kovács János a vizsgálati fogság alatt meghalt. A rimaszombati kir. törvényszék e bűnügyben Medveczky Sándor törvényszéki bíró elnöklelte alatt folyó hó 6-án tartott végtárgyalást. Előadó volt Kolbay Sándor, szavazó-bíró Kovács Géza, jegyző Langhoffer Viktor; a vádat Dr. Mészáros István alügyész képviselte, a védelmet pedig Bodon József ügyvéd. — A törvényszék halált okozó súlyos testi sértésben mondotta ki bűnösnek vádlottat, s ezért egy és fél évi börtönnel sújtotta; beszámítván abba a vizsgálati fogságban eltöltött 5 hónapot. — Bodon József védő ügyvéd a tárgyaláson az itt következő remek és megható védő beszédet mondta:

Tekintetes kir. törvényszék!

Ez a végtárgyalás egy családi tragédiának utolsó felvonása. A férj után alig zárult be a sírhalom, a feleség előtt megnyitott a börtön ajtaja, hogy egy szenvedéssel teljes élet így nyerjen befejezést.

Huszonötévi házassátnak megdőbbentő eredménye. Es hogy a sötét kép teljes legyen, a háttérben ott áll négy szerencsétlen gyermek alakja, kiknek földi pályafutását a legkinosabb emlék teszi fájalmassá: a megölt apa és az elítelt anya emléke.

De miért kell elítélni? Mi adta kezébe a gyilkos eszközt, hogy lesújtson arra az emberre, a ki gyermekeinek mégis apja volt; a kivel huszonöt kínos esztendő élt keresztül, ha ugyan életnek nevezhető az olyan együttlét, minő az övé volt?

Az állati ösztönök ébredtek-e fel benne, hogy néhány pillanatra eltűnjék a lelkéből minden emberi vonás? A léleknek az az állapota volt-e ez, a melyben Dosztojevszki világhírű alakja Raskolnikov követte el az emberölést? Az a félig öntudatlan, álomkóros állapot, melynél a lélek nincs jelen, csak a fizikai erők működnek, mint valami gép?

Egyik sem. Az ő cselekedetének indító okait és rugóit másutt kell keresnünk. Családi életében, mely telve van alig elviselhető szenvedésekkel.

Férje egy durva, romlott lelkű, szenvedélyes ember, a kit az alkohol egészen hatalmába ejt. A munkát kerüli, vagyonkáját eltékozolja. Ez aztán még durvábbá, még kíméletlenebbé teszi családjával szemben.

A boldogtalan házasságból hét gyermek születik. De az ő hajlékukba egy-egy új életnek a beköszöntése nem örömet hoz, hanem az anya szenvedéseit szaporítja. A fajfentartás mindennél erősebb ösztöne még némely apaállatot is gyöngéddé tesz; a párjához simul, óvja és ápolja, mikor világra hozza kicsinyeit.

Ez az ember nem ismeri ezt a gyöngédséget. Nincs a lelkében egyetlen vonás sem, mely nemesebb érzelmeket ébresztene benne, mikor hitvese az anyaság megszentelt pillanatait éli. Durva hozzá és kegyetlen. Kiveri a zord, rideg éjszakába. Egyetlen gyermekével sem feketi ki nyugodtan a betegágyat. Gyöngéd kíméletesség helyett durvaságban részesül, ápolás helyett vad kegyetlenkedésekben.

Egy ízben ikreket szült. Az első nap békét hagyott neki, de már a következő napon éjnek idején verte ki a házból a szivtelen, barbár ember. Az elgyöngült, tehetetlen anya alig birt kívánszorogni két kisdédével a hideg éjszakába.

Ha az anyaság állapotában ilyen nem emberi bánásmódot tanúsított, elképzelhető, milyen lehetett más időszakokban. Több ízben tört az élete ellen, nem egyszer mentették ki embertelen kezei közül a szomszédok. Családjának többi tagjai iránt sem volt kíméletesebb. Saját édes anyját, súlyos betegségeiben, pár nappal a halála előtt verte ki a házból. Egyik gyermekének keresztül harapta a kezét. Szóval egész környezetének az életét pokollá tette.

A boldogtalan asszony több ízben elhagyta, annyira türelmetlen volt a helyzete. De családjának unszolására és gyermekeinek az érdekében újra meg újra visszament hozzá.

A katasztrófa előtt néhány hónappal szintén elhagyta és az anyjánál tartózkodott. De itt sem hagyott neki békét. Éjjel és nappal rajtok tört, hogy botrányt botrányra halmozzon. Becstelentő szavakkal illette, agyonveréssel fenyegette, ha vissza nem tér hozzá. Betörte az ablakot, távollétükben elhordta az ágyneműket és pénzeekéjüket.

— Hát miért nem bátorított?

— Az más! Én úgy féltem magától! Azután meg mindég azt hittem, hogy nem szeret komolyan, csak játszik velem és udvarol — megszokásból!

— Édes Magduska! Hogy tudott ilyet gondolni?

— Nem! Többet nem gondolom már soha! — de a holnapi párbaj . . . ?

— Az meg lesz.

— Istenem! — sohajtott a leány.

— Legyen nyugodt, nem lesz semmi bajom! — biztatta Viktor.

— Es Balázs . . . ?

— Neki se lesz semmi baja! Ez az első ígéretem, melyet magának, mint jegyesemnek teszek, megbizhatik bennem, hogy megtartom.

*

Késő éj volt már, mikor Brankó, Balázs Gidát titokban felkereste. Az egész uton kétségek réven volt, hátha Gida nem lesz otthon, vagy esetleg éppen midőn a kapu hozzá belép, vagy tőle távozik, — véletlen akkor vezet utjában az egyik holnapi párbajsegéd!

De hála Istennek, az egész uton csak egy hangosan éneklő részeg emberrel találkozott, s Gidát is otthon találta, éppen lefeküdni készült.

— Mi fujt ide téged, te tisztelt ellenfél, kivel én holnap életre-halálra vagyok sikra szállandó? — kérde szinpadias hangon és mozdulatokkal.

— Félre a tréfával! — felelé barátja — ölelj meg, mint a legboldogabb halandót.

— Bravó! S kedves mennyasszonyod, Magda ő nagysága, hogy érzi magát? — tréfált Balázs tovább — Félti-e az ő Viktorkáját?

— Szegényke! — mondá Viktor igazán megilletődve — ugy fáj nekem, hogy meg kellett őt csalnom!

— Nem csalunk meg senkit édes fiacskám! Mi összevesztünk, s holnap, annak rendje és módja szerint meg is fogunk verekedni.

Az ilyen élet nem egyéb a szenvedések szakadatlan láncolatánál, melyben a lélek eltömpul és elveszti fogékonyágát minden iránt. Csak az örökös bánatnak, a méltatlan sérelmek és a kiállott szenvedések sötét emléke marad meg benne. Mert az emberi lélek ugy van alkotva, hogy a jónak, a kellemesnek benyomása hamarabb elfoszlik belőle, de a rossznak, a sérelmeknek, a szenvedéseknek emléke állandóan ott zsihong. Nyílt seb az, mely csak az élet elmulásával szűnik meg sajogni. És a férj ezt a sebet durva kezekkel izgatta folytonosan, egészen a katasztrófaig. Csodálkozhatunk-e rajta, ha a szerencsétlen asszony huszonötévi szenvedéseinek hatása alatt nem bir többé magán uralkodni és csapást mér ő is a már leterített emberre.

Álljunk meg ennel a cselekedeténél egy pillanatra és vessük fel a kérdést, hogy az ő kezétől származó ütések okozták-e a halált? Erre a kérdésre örökké adósak maradunk a válaszzsal, mert azt a feuforgó körülmények közt eldönteni nem lehet.

Nézzük a tényeket az események sorrendjében.

Az első három ütéset az időközben elhalt Kovács János tette kötőrő kalapáccsal, tehát olyan eszközzel, mely alkalmas volt a halál előidézésére. Hogy az ő csapásai nagy erővel történtek, kitűnik abból, hogy az áldozat nyomban összerogyott és elterülve maradt a földön. És így nem tekinthető kizártnak, hogy az ő sértései folytán is bekövetkezett volna a halál, ha ahhoz az asszony csapásai nem járulnak is. Ez azonban csak föltevés, mely a teljes bizonyosságtól távol esik. De épp olyan föltevés az is, hogy az asszony sértései okozták a halált. Nem egyszerre, nem egy időben történtek az ütések; Kovács már végzett vele, már a földön volt elterülve, mikor az asszony kijött a házból és a fejsze fokával három csapást mért a fekvő emberre.

Ilyen körülmények közt nem áll módunkban esalhatatlan bizonyosságot szerezni arra nézve, hogy a két tettes közül melyiknek a cselekménye okozta a halált. Pedig a bűnösség mértékét ez határozná meg. És a jogszolgáltatás akkor érné el az eszményi magasságot, ha ezt a mértéket minden kétséget kizáró módon képes volna meghatározni. Ebben az esetben ez nem lehetséges és mert nem lehetséges, nincs kizárva a tévedés lehetősége.

A bonczjegyzőkönyv és az erre fektetett orvosszakértői vélemény ezt a homályt, ezt a bizonytalanságot nem oszlatja el. De nem is teheti. Azt azonban megállapítja, hogy a sérülések tompa eszközzel ejtettek.

Konstatálva van, hogy a Kovács János kezében kötőrő kalapács, az asszonynál pedig fejsze volt. Ennek a foka szintén tompa, de alakjára és méreteire nézve különbözik a kötőrő kalapáccstól. Az tehát kizártnak tekinthető, hogy az asszony a fejsze élet használta, mert az más természetű és könnyen fölismerhető sérülést okozott volna.

A bonczjegyzőkönyv megállapítja azt is, hogy némely sérülés csupán súlyos testi sértésnek minősíthető. De arra már nem ad felvilágosítást, és az eszközök hasonlóságánál fogva nem is adhat, hogy melyik okozhatta a halált, és melyik a súlyos testi sértéseket?

Nincs szándékom értékkel nem bíró találgatásokba boesátkozni. De annak a kiemelését nem mellőzhetem, hogy Kovács János, az erőteljes fiatal férfi kétségtelenül súlyosabb csapásokat mérhetett, mint a gyöngé asszony. És így nem lehetetlen, hogy csakis a súlyos testi sértések irhatók az asszony rovására. Ezt ugyan nem tudhatjuk teljes bizonyossággal, de így lehet. Lelkiismeretünk mondja, hogy ezt a lehetőséget a bűnösség mértékének meghatározásánál számításon kívül ne hagyjuk. Mert az igazság követelménye, hogy a hol föltétlen bizonyosság nincsen, ott az enyhébb megítélésnek adjunk helyet.

Csak annyit tudunk, hogy egy emberi élet elpusztult és nem a természet törvényei szerint érte a megsemmisülés. De ez az élet nem áldása, hanem átka volt mindazoknak, kiket családi kötelékek fűztek hozzá. Sem emberi, sem házastársi, sem apai rendeltetését nem töltötte be a földön. Mindeme köteleességek érzete hiányzott belőle teljesen. És fékevesztett természetével, vadságával mintegy maga hívta ki a sorsot önmaga ellen. Ha egy fejsze-csapások vagy vihar által kidöntött nemes fa mellett elhaladva azt mondjuk: „kár volt érte”, a kitépett gyomnak látásán nem érezünk semmit. Az ő élete — sajnos — a gyom élete volt.

Ezzel szemben áll egy hasznos élet, az anya köte-

— A történetek után is?

— Ugy van, a történetek után is! Ha eredeti terüktől elállanánk, ez nyílt beismerése lenne annak, hogy az egész csak komédia volt, hogy Magdából azt a kis „igen“-t ki tudjuk préselni, helyesebben hogy te meggyőződhessél a felől, hogy ő szeret-e téged?

— De Gida!

— Semmi Gida! Verekedni fogunk! Punktum!

— Talán lehetne ezt az affaire-t eljegyzőkönyvezni? — koczkiatá Brankó ovatosan.

— Semmi jegyzőkönyv! Ha Balázs Gidát megsértik, akkor Balázs Gida verekedik! Ez megkívánja a hirnév, az állás, a tekintély. Csak nem fogok meghátrálni előled. Hanem te, Viktorkám, mondom neked, hogy bizony Isten megharagszom reád, ha holnap véletlenül belém találsz löni!

— Légy nyugodt. Megígértem neki, hogy egyikünknek sem lesz baja.

— Ezt már szeretem. Különbén édes fiacskám, most megint meggyőződhettél — felőle, hogy reám kellett volna hallgatnod. Hanem, ilyenek vagytok ti szerelmesek, mindannyian. — Tanácsot kértek, én adok, ti megijedtek ettől, csináltok a saját eszetek szerint, és kész a galiba. — Ha rám hallgatsz, és mindentéle álitak nélkül szerelmet vallasz Magdának, a helyett, hogy itt párbajostit játszmok, megkímélt volna őt egy fölösleges aggodalomtól, a levegőt két ujjab lyuktól, s magadat is, engemet is, legalább 50 frt haszontalan pénzkidobástól.

— Nem haszontalan! — vélte Brankó.

— Neked nem! Persze! De mi hasznom van nekem belőle? Eddig egy boldogtalan szerelmezt hallottam csak epedni, sóhajtozni, ezután majd egy boldog vőlegényt hallok megint csak epedni, s megint csak sóhajtozni. S hidd el, édes fiam, a környezetre nézve, a boldogtalan szerelmesek mindég mulatságosabbak, mint a boldogok!

lességeinek hű betöltésével, erkölcsi tisztaságának érintettségével. Állítsuk a mérleg egyik oldalára az ő hosszú szenvedéseit, a mérleg másik oldalára pedig azt a cselekedetét, melyért most földi bírái előtt áll: lehet-e kétségünk az iránt, hogy melyik oldalra billen a mérleg mutatója? En azt hiszem, nem lehet. Azt a cselekedetét ő megváltotta nagy szenvedéseivel, örökre elvesztett ifjúságával, tönkre tett életével.

Áttérek a büntető jognak egyik legnehezebb kérdésére, melyet szabatosan megtudunk határozni, de konkrét esetekben való alkalmazása annál nagyobb nehézségekkel jár. A szándékosságot értem.

Nincs benne semmi kétség, hogy az akarat valamely jogellenes cselekmény végrehajtására egy kifejezhetetlenül rövid pillanat alatt is megszülethet a lélekben. Mint a folyó felett repülő fecske szárnyának villanása a víz színén. Így villanhat el az akarat is egyetlen szarnyegyintéssel az emberi lélek felett. De miből tudhatjuk meg, hogyan mutathatunk rá, hogy az akaratnak ez a villanása valamely konkrét esetben megtörtént és ez szülte meg a cselekményt? Csakis az előzmények gondos megvizsgálása, a rendelkezésünkre álló adatok lelkiismeretes bírálata, a tettes egyénisége és élete vezethetnek bennünket ennek a felismerésére.

Ez a szánalomra méltó asszony egy negyedszázadon keresztül hordta az élet nehéz keresztjét. És nincs rá egyetlen adat sem, hogy e hosszú idő leforgása alatt vétkes szándékkal lett volna férje iránt. Megőrizte erkölcsi tisztaságát, női erénye érintetlen maradt boldogtalan család életével. — „Gondos és jó anya” volt, a mint erkölcsi bizonyítványa mondja, az ilyen hivatalos okiratoknál szokatlan melegséggel. A mikor nem bírta a szenvedéseket, a méltatlan bántalmakat, türelmesen húzódtott félre s kitért a lelketlen ember utjából. És legnagyobb szenvedéseit közt nem ejtett el egyetlen szót sem, a melyből arra lehetne következtetni, hogy boszút forralt az ember ellen, a kit élettársának rendelt balvégzete.

Ezek a tények és jelenségek kétségtelen tanubizonyítói annak, hogy az ő cselekményéből a szándékosság teljesen hiányzik. Az örökös zaklatások, bántalmazások és meg nem érdemelt becsületlen szavak erős felindulásba hozták és — lesújtott kínzójára, a kitől hasztalan menekült bárhová. Követte, mint az árnyék, hogy napról napra pellengére állítsa a község előtt Hosszu és méltatlan szenvedéseinek emléke összehatólódott a lelkében és indulatainak féket vetni többé nem tudott. A műveltség magasabb fokán álló ember, kiesiszolt értelemmel, ki-művelt érzelmi világgal talán képes uralkodni indulatain hasonló helyzetben. De ő csak egyszerű paraszt asszony, a kinek szellemi élete ugyszólván nincsen, vagy legfeljebb abban az érintkezésben áll, a melyet embertársaival folytat. Tehát teljesen hiányzik nála az a fék, melyet a műveltség állít az indulatok, a szenvedélyek elé.

Mindezeket legyen szabad a kir. törvényszék figyelmébe ajánlanom úgy a bűnösség mértékének meghatározásánál, mint a büntetés kiszabásánál.

Felhívás.

A „Rimaszombat és vidéke jótékony nőgyelete”, valamint a „Gömörmegyei magyar közművelődési egyesület rimaszombati köre” az újvíi üdvözlők megváltása tárgyában következő szép hangon szerkesztett felhívást intézi a jótékony közönséghez:

„Uj év közelget ismét! a közönségek szokott költésége mint kiadási előirányzat előtérbe lép; az általunk képviselt egyetek sietnek azért a mélyen tisztelt közönség elé járulni, az évtizedes gyakorlat által megengedett kérelemmel, hogy azon előirányzott költséget egyleteink jótékony céljaira adni kegyeskedjenek.

Az e czimben összeszedett fillérekből a nőgyelet évenként legalább egy gyermek szemében törli el szerető kézzel a nyomor és nélkülözés által fakasztott keserű könyveket, a közművelődési egyesület ugyanazon fillérek másik felét pályadíjra adva, évenként hazafias nemes versenyre buzdítja a helybeli főgymnázium ifjúságát s hozzájárul a magyar közművelődés értelmi tökéjének gyarapításához.

Mindkettő olyan jó cselekedet, mely közvetlenebbül jut égbe a legszebb imádságnál, a legszívesebb üdvözlés és jókívánatnál.

Kérjük a sikertelen célra szánt pénzbeli áldozatot a jótékony oltárára.

A tett adományok hirlapilag lesznek nyugtázva.

Rimaszombat, 1899. december 10.

Molnár József Samarjay Jánosné,
a gömörm. magyar közm. egyesület Rimaszombat és vidéke jótékony
rimaszombati körének elnöke. nőgyeletének elnöke.

Hírek és vegyesek.

Halálozás. Közéletünk kiváló alakjainak falánxból ismét kidőlt egy érdemes férfi, kinek halála széles körökben igaz részvétet, mély fájdalmat kelt. **Nagyorosi Tornósy György** pénzügyi tanácsos, kir. pénzügyigazgató folyó hó 10-én, hajnali 4 órakor, 54 éves korában hosszús szenvedés után elhunyt. Halálával súlyos csapás érte a helybeli pénzügyigazgatóság tisztikarát, mely igazságos és jóakaratu főnökét veszítette el benne, ki tisztviselőinek érdekét mindig szíven viselte és hivatalában — bár első sorban az állam érdekeit tartotta szem előtt, — a felekkel szemben is mindenkor a legjóságosabb és legméltányosabb eljárást követte. Hivatalos működését a kir. adóhivataloknál kezdte, honnan mint kir. adótárnok az akkori volt adófelügyelőséghez fogalmazóvá neveztetvén ki, szorgalma és szép tehetsége folytán mint kir. pénzügyigazgató arra a diszes polczra emelkedett, melyet közbecsülés mellett, tisztársai rokonszenvétől és szeretetétől övezve töltött be. Innen élete delén ragadta el a kérlelhetlen halál. Tisztviselői, társai és jó barátai mindenkor kegyelettel és szeretettel fogják megőrizni emlékét. Halála nem volt váratlan; mindenki tudta, hogy a nemes férfi szervezete gyógyíthatatlan betegséggel küzd, s ennek hatalmas ereje gyözedelmeskedett rajta. A szenvedésektől 10-én hajnalban megváltotta a halál. — A pénzügyigazgatóság, adóhivatal, vármegyeház, kaszinó épületén kitűzték a gyászlobogót, s a haláleset megszerzte őszinte részvétet keltett. A temetésre 11-én d. u. 3 órakor gyülekezett össze a nagyszámu résztvevő közönség a gyászos házhoz, hogy a végtisztességet adja meg annak a nemes-lelkű embernek, kit az életben mindenki szeretett, s ha lett volna ellensége, még az is tisztelettel hajolt volna meg igazságos és emberszerető jelleme előtt. A diszes, koszorúktól

fedett ravattal körülállták fegyveres és díszbe, öltözött pénzügyőrök, Gömör-Kishont vármegye közigazgatási bizottsága, a pénzügyigazgatóság, a helybeli és nagyrőcei adóhivatal, Nagyrőce város tanácsa, a rimaszombati vadász-társaság, a rimaszombati és rozsnói pénzügyi bizottság, Gömörvármegye hat pénzügyőri szakasza, s még számosan szép koszorút helyeztek a ravatalra. Pontban 3 órakor érkezett **Glaufl Pál** ág. ev. esperes, ki is tömören és igen szépen méltatta az elhunyt érdemeit, végül az elhunyt nevében bucsusztó intézet a megjelentekhez. Ezután a szomorú menet megindult, hogy örök pihenésre vigyék azt, ki teljes életében a tevékenység, a munka embere volt. Elhunytáról a pénzügyigazgatóság tisztikara külön jelentést adott ki. Nyugodjék békeben!

Helyreigazítás. A nőgyelet által lapunk mult számában közölt, s a karácsonyfa-ünnepélyre vonatkozó felhívásba tévesen f. hó 29-ike került be. Ez uton hozzuk helyre a hibát, s közöljük, hogy **az ünnepély f. hó 21-én d. u. 5 órakor lesz** az ovodában, s adományokat 18-ig lehet beküldeni.

A gazdák orsz. biztosító szövetkezete hétfőn tartotta Budapesten alakuló gyűlését, s az igazgatóságba **Szentiványi** Árpád orsz. képviselőt is beválasztották.

Halálozás. A várgedei esperesi kerület római kath. lelkészei egy minden tekintetben kiváló, tisztességes öreg urat hantoltak el ma. A széles körökben rokonszenvesen ismert öreg aranyismés pap: **Findura** István címzetes kanonok, esperes, sőregi plebános ugyanis 53 éves áldásos egyházi működés után 76 éves korában elhunyt. A városunkbeli származása érdemes tisztelendő atyát, a ki ismerte, nagybecsülte, hűvei valóságos ragaszkodással övezték. Az elhunytban városunk történetének jeles tollú írója: **Findura** Imre az orsz. statisztikai hivatal levéltárnoka nagybátyját gyászolja. Béke poraira!

Uj orvos. Dr. **Schweitzer** Arthur fiatal orvos, a helybeli vásárforgó-bérlő fia — mint halljuk — Fiumében telepedett le, s ott megkezdte orvosi gyakorlatát.

Világosságot. Mint biztos forráshól értesülünk, városunk nemes tanácsa érintkezésbe lépett **Lenner Aladár** bécsi gyárossal — **Lenner** Gyula helybeli főgymn. tanár öcsésével — hogy saját találmányu szabadalmazott lámpaégőjét, mely a közönséges petróleumlámpa fényét, a jelenleginél jóval kevesebb olaj felhasználása mellett, 90 gyertya fényére emeli, bemutassa. A jeles feltaláló e napokban érkezik városunkba. Ha tehát a hozzáfűzött remények — mint bizvást hisszük — teljesülnek, rövid idő alatt uj világosság árad szét városunkban és lakásainkban is. — Fiat lux ...!

Halálozás. Özv. **Alacs** Ferenczné szül. Szentpétery Mária folyó hó 8-án 54 éves korában elhunyt, s két árva hajadont hagyott hátra maga után. Temetése f. hó 8-án nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraira!

A korcsolyázó egyesület a téli hideg beálltával megkezdte működését. Ma, szerdán délutánra az egyesület elnöke: dr. **Löcherer** Tamás közgyűlést és választmányi ülést hívott össze, melyen a mult idényről való jelentés és a költségvetés fog tárgyalatni. A gyűlés 5 órakor lesz a takarékpénztár tanácsstermben.

A legszebb emlék, melyet az ember a nemsokára beálló karácsonyi és újvíi ünnepek alatt szeretneinek nyujthat: egy örökbeesü tartalommal bíró szép **könyv**. Játék, divatos esesebecse, csillagó ékszer: mind mulandó ajándék, melyek a hiúságot szerető szívnek adhatnak ugyan ideig-óráig tartó örömet, de egy könyv, mely az öröksépet foglalja magában, örökigazságokat hirdet: a mindig megújuló emlékezetnek kedves záloga, mely annak nevét, alakját vési szívünkbe, a ki avval minket megajándékozott. Valóban a közelgő nagy ünnepek alkalmával semmit sem tudnánk melegebben ajánlani olvasóközönségünknek annál, hogy szeretteiknek karácsonyi ajándéku valami díszművet nyujtsanak át. S ezt annyival önzéstelenebbül ajánlhatjuk, mert ma már a magyar és világirodalom legszebb alkotásainak megszerzése és a szerényebb anyagi viszonyok között élő egyéneknek is eléggé előnyös. **Lévai** Izsó helybeli jónévu könyvkereskedőnk e tekintetben a legmesszebb menő igényeket is kielégíti, mert raktárában a karácsonyi könyvek egész özőnét halmozta föl s ott a legértékesebb művek részletfizetésre is megszerezhetők.

Uj közegészségi intézkedés. A belügy-miniszter a vallás- és közoktatási miniszterrel együtt rendeletet adott ki, mely szerint jövő év január 1-től kezdve az izraelitáknál szokásos rituális szertartást: a körülmételést csakis orvosi ellenőrzés mellett végezheti oly egyén, ki erre képesítve van a hitközség által, s orvosilag arra alkalmasnak találtatott. A már megyénkben is körözött rendelet meg nem tartása szigorú büntetéssel jár.

Halál a sineken. Borzalmas eset történt f. hó 10-én este a helybeli vasuti állomáson. **Tóth** Sándor nyustyai pályafelügyelő gyakornokot ugyanis a Tiszolez felé induló tehervonat egyik kocsija alatt kettévágott testtel holtan találták. A fiatal 22 éves vasuti alkalmazott az nap délután jött ide, s dolgai végzése után egyik vendéglőben kitünően étkezett, időközben azonban lekészt a személyvonatról, s a tehervonattal akart állomáshelyére utazni. Az állomáson még látták a vonat indulása előtt, de aztán eltűnt szem elől, s csak mikor a tehervonat elindult, akadt rá a sineken fekvő holttestre a szerencsétlen véget ért fiatalember egyik ismerőse. Azt hiszik, hogy az elfogyasztott italtól kissé jöködvü vasutas a vonat indulásakor olyan teherkocsira akart fel szállni, melyről a lépeső hiányzott, s vigyázatlansága folytán elsiklott, a kocsit alá zuhant és ennek kereké a testet ketté vágta. A vizsgálatot ez ügyben rögtön megindították, s a hullát beszállították a közkörhöz halottas házába, hol f. hó 12-én törvényszéki boncolás alá került, s másnap Miskolcra vitték, hol a tragikus véget ért fiatalember holttestét örök nyugalomra helyezték. Beszélük, hogy öngyilkossági szándékból ő maga feküdt a vonat kocsija alá, ez azonban nem valószínű és minden körülmény ellene szól.

Halálos égés. Szentkirályon f. hó 4-én **Lóska** Istvánné 45 éves cselédasszony a szomszédban támadt tüzet hamuval akarta eloltani. Eközben ruhájába belekapott a láng, s ő oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy f. hó 12-én a közkörházban — hova előző nap szállították — kiszenvedett.

Végzetes játék. Hámosfalván f. hó 9-én Paszternák András fuvaros, ifj. Csapó János szénégetővel tréfálkozott az erdőben, s a töltött fegyvert ráemelgette. Egyszerre a fegyver elsült, s a löveg behatolt a 19 éves

szénégető Csapó bal vállába. A súlyosan sérültet beszél-litották a közkörházba.

Tűz Serkében. Vasárnap délután Serkében Császár László gazdaságában egy nagy kazal szalma meggyulladt, oly nagy lánggal égett, hogy Feleden azt vélték, hogy az egész falu ég. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

Vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Gömör-Kishont vármegye területéhez tartozó Nagy-Rőce r. t. városban a **f. évi december hó 16-ára eső országyos vásár** ez évben kivételesen **f. évi december hó 18-án** tartassék meg.

Nyugtázás és köszönet. Rimaszombat és vidéke jótékony nőgyelete által **folyó hó 21-én** felállítandó karácsonyfa adakoztak: Samarjay Jánosné 45 darab kalács, dió, 5 frt. Mariássy Lászlóné ruhanemű. Molnár Józsefné ruhanemű. Molnár József 2 frt. Liszka Józsefné 1 frt. Dr. Löcherer Tamásné 1 frt. Létássy Alajosné 1 frt. Draskovich Gáborné 1 frt. Bornemisza Lászlóné 1 frt. Kern Adolfné 1 frt. Kubinyi Bertalanné dió, 1 frt. Ujházy Tivadarné 2 frt. Hevessy Bertalanné 1 frt. Dr. Zebery Istvánné 1 frt. Kovács-Rubini Antónia 1 frt. Terhes Pálné ruhanemű. Glaufl Pálné 50 kr. Tibély Zsigmondné kendők. Nagy Ferenczné 1 frt. Lukács Gézané ruhanemű, 1 frt. Veres Samuné 1 frt. Fülöp Benjaminsz 50 kr. Tóth Józsefné 50 kr. Bernáth Gyuláné 1 frt. Ifj. Széplaky Lajosné 1 frt. Szabó Károlyné 1 frt. Stolez Mártonné 1 frt. Beliczky Viktorné 50 kr. Fodor Béláné 50 kr. Lengyel Györgyné 1 frt. Ráróssy Gyuláné 1 frt. Bánhidy Istvánné alma, 2 frt. Sütő Istvánné 1 frt. Henney Kálmáné ruhanemű. Kemény Bertalanné ruhanemű. Runyay Józsefné 50 kr. Özv. dr. Szabó Samuné 1 frt. Özv. Folyamny Kálmáné 50 kr. Vozáry Györgyné 1 frt. Törköly Józsefné 30 kr. Cziner Miksáné 1 frt. Frank Adolfné 1 frt. Jellinek Bertalanné ruhanemű. Stech Kálmáné ruhanemű. Miskolczy Istvánné sütemény. Smegner Károlyné 50 kr. Baksay Józsefné 1 frt. Id. Sütő Istvánné 1 frt. Hányi Gyözőné 1 frt. Bodor Istvánné 50 kr. Holländer Lajosné 1 frt. Szakall Vinczéné 50 kr. Abonyi Amália 1 frt. Eperjessy Józsefné 1 frt. Józsa Antalné 1 frt. Bodor Arminné 1 frt. Szügyi Zsigmondné 50 kr. Baksay Istvánné 1 frt. Feketéné-Otte Hedvig 50 kr. Kubinyi Aladárné 1 frt. Kerekes Dezsőné 50 kr. Özv. Zwicker Ottóné ruhanemű. Meszlényi Zoltánné 50 kr. Váry Jánosné 50 kr. Bodon Józsefné ruhanemű. Institutrisz Endréné 1 frt. Dr. Szelless Ödönné 1 frt. Szontagh Károlyné 1 frt. Pitta Lipótné 50 kr. Mészáros Kálmáné 1 frt. Dr. Meskó Miklósné 2 frt. Wallentiny Dezsőné 50 kr. Soós Gyuláné 1 frt. Kohn Adolfné 50 kr. Weisz Dávidné 50 kr. Bródy Bertalanné czukorka. Rakottay Danóné sütemény, Kishonthyné 50 kr. Pongrácz Pálné 50 kr. Dapsy Józsefné 1 frt. Marton Jánosné 1 frt. Kalla Mihályné 50 kr. Molnár Lajosné 1 frt. Farkas Ábrahámné 2 frt. Altdorffer Istvánné ruhanemű, 50 kr. Dr. Krausz Gyuláné 1 frt. Marikovszky Emma 2 frt. Csider Antalné 1 frt. Marikovszky Istvánné alma. Kubinyi Kálmáné 1 frt. Horváth Lászlóné 1 frt. Klimó Jenőné 2 frt. Lokcsánszky Endréné 1 frt. Dr. Lichtschein Adolfné 1 frt. Ethey Aranka ruhanemű, Csirke Istvánné 1 frt. — Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetünket. Rimaszombat, 1899. december 12. *Az elnökség.*

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.
A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Nyiltér*).

Nyilatkozat

A városunkban már szokásos névtelen rágalmazások engemet sem kíméltek meg, aki kis családdal becsületes törekvésem, nehéz és hű munkám eredményéből élek. Ma figyelmeztetett ugyanis egy névtelen jóakarom, hogy családom fiatal nőtárgját — leányomat — mily ajásan terjesztett rágalom hurezolja most városzerte. Ellenem másként nem védekezhettek: ezen nyilttéri rovatban nevezem nevtelen aljasságnak, ugy ezen rosszakaratu rágalom megindítójának, — valamint ezentuli továbbterjesztőjének munkáját. S ha sikerül kifürkészem a rágalom szerzőjét: ellene a bünyenyítő eljárás azonnal meg fogom indítani. — Rimaszombat, 1899. december 11. *Kemény Bertalan.*

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Pályázati hirdetés.

2537. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. városánál nyugdíjazás folytán megüresedett **aljegyzői állásra** pályázat nyitattik.

Felhivatnak az ezen 800 frt. fizetéssel ellátott aljegyzői állást elnyerni kívánók, hogy születési bizonyítvány, képesítés, jelen alkalmaztatásukra vonatkozó okmányokkal felszerelt kérvényeket a város polgármesteréhez **1899. december hó 28-ik napjáig** adják be.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város képviselőtestületének 1899. december hó 5-én tartott közgyűléséből.
1—2 **Szabó György**, polgármester.

Karácsonyfa-díszek!

A közeledő karácsonyi és újvíi ünnepek alkalmával van szerencsém a nagyérdemű közönségnek figyelmét felhívni **ozukrászdám-ban** nagy mennyiségben összehalmozott

alkalmi ajándéktárgyakra,

ugymint: **ozukorkák, hab-alakok** darabonként a legfinomabb kivitelben: **1 krtól feljebb; dobozokban 50 krtól feljebb**; — továbbá a leggyönyörűbb **bonbonierek, karácsonyfa-díszek, toll-karácsonyfák**, díszítve és díszítve nélkül, karácsonyfa **éghetetlen gyapot-hó** stb. stb.

Ezenfelül a legfinomabb **likőrök**, francia **konyakok, rum és tea**; naponta friss **tea-sütemény, mákos- és dióspatkók**, valamint **fonott kalács** is kapható.

Számos látogatást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Özv. MISKOLCZY ISTVÁNNÉ.

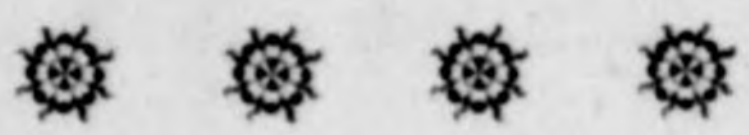
Rimaszombat, Főter.

1—2

Finom tea-sütemény!

Karácsonyi és újvíi ajándéktárgyak!

Éghetetlen karácsonyfa-hó gyapotból!

Minék Bácsbe?

SCHWARTZ J.

(ezelőtt HERTSKO BERTALAN)
Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Mint hogy a legversenyképesebb **arany-, ezüst-, ékszer- és drágagyárosokkal** közvetlen összeköttetésbe léptem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy e cikkekben, úgy művészi kivitel, mint jutányos ár tekintetében a n. e. közönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem, a miről bárki is személyes meggyőződést szerezhet. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközök és kívánatra készséggel küldök választékokat. Mindennemű **óra- és ékszer-javítások** saját műhelyemben készülnek. Tisztelettel

SCHWARCZ J.
órás és ékszerész.

2-*

 Minék Budapestre?

Hirdetmény.

1013. sz. — Alólirott bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a **Dr. Ráróssy Gyula** ügyvéd esődtömeggondnok által képviselt vb. **Dickman Armin osódtömeggéhez** tartozó s összesen 5737 frt 48 krban feltüntetett könyvkövetelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen a rimaszombati kir. járásbírósnak 1899. évi V. 783/ sz. végzése folytán Rimaszombatban a kir. járásbírósnak hivatalos helyiségében leendő eszközlésére az **1899. évi december hó 21-ik napjának** délutáni 3 órájára határidőül kützetik s arra a venni szándékozók azzal, hogy a kített követelés a legtöbbet ígérőnek a kített értéken alul is el fog adatni, meghívotnak.

Világosan megjegyeztetik, hogy ezen könyvbeli követelések fennállósága s behajthatóságáért a esődtömég felelősséget nem vállal, a vételi illetéket a vevő tartozik viselni s hogy a kimutatás az alólirott bír. végrehajtónál megtekinthető.

Kelt Rimaszombat, 1899. évi december hó 5-én.

Gasko János, kir. bír. végrehajtó.

Eladó iskola-épület.

A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium épülete, mely Rimaszombat legélénkebb forgalmu utcáján, a két piac között fekszik, és a mely üzleti és gyári helyiségeknek olesó szerrel berendezhető. — eladó. Ajánlatokat elfogad 1900. február 1-ig

Rimaszombatban, 1899. november 25.

Az igazgatóság.

3-3

Birtok-eladás.

Néhai **Lipthay József** és neje szül. **Schvarcz Adélnak örökösai** s illetve örökösének jogutódai, a nevezett örökösöknek tulajdonát képezett, de jelenleg már az ő tulajdonukba átment, Tornallyán lévő belsőségek- és külsőségekből álló alább részletesen körülírt ingatlanokat **Tornallyán** a városháza épületébeni kaszinó-teremben **1900. évi január hó 10-ik napjának** délelőtti 9 órakor megkezdendő **magán-árverésen** el fogják adni. A hova és a mely időre a venni szándékozók azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverezni kívánók azon ingatlanokra, mikre árverezni kívánának, a tulajdonosok által megállapított bánatpénzt, — minek összege a kikiáltási árnak 10%-át képezi. — feltétlenül letenni tartoznak, s hogy az árverés alá bocsátott ingatlanok kikiáltási áron alól eladatni nem fognak. A bánatbér készpénzben vagy pedig az eladók által ismert valamely pénzintézetnél elhelyezett, s megfelelő összegről kiállított betéti könyvvel lesz fedezendő. A többi feltételek **Kovács Miklós** tornallyai lakos ügyvédnél megtekinthető.

Az eladandó ingatlanok:

1. A tornallyai 29-ik sz. tjkvben 1. sor 34. hrsz., — a tornallyai 97. sz. tjkvben 1. és 3. sor 33/b/3. és 33/b/2—b/2. hrszám, — valamint a tornallyai 34-ik sz. tjkvben II. 1. sor 35. hrszám alatt foglalt, egy testbe kihatott belsőségbeli ingatlan, és az ezen lévő összes épületek. **Bánatpénz 2000 frt.**

2. A tornallyai 6-ik sz. tjkvben 1. 2. sor, 6 és 8. hrszám, valamint a tornallyai 7-ik sz. tjkvben 1. sor, 7. hrszám alatt foglalt belsőségből álló ingatlan jutalék a hozzá tartozó épületekkel **Bánatpénz 150 frt.**

3. A tornallyai 34-ik sz. tjkvben 2. 3. 4. sor, 449, 79 és 442. hrszám alatt foglalt egy egész úrbéri telekből álló föld, rét, erdő s legelő. **Bánatbér 800 forint.**

4. A tornallyai 7-ik sz. tjkvben 2—13. sorszám, 170, 468, 279, 303, 330, 392, 431/a, 113, 142, 199/b és 200. hrszám alatt, valamint a tornallyai 258-ik sz. tjkvben 1—9. sor, 171, 275, 305, 329, 393, 429, 109, 141 és 470/a. hrszám alatt foglalt 2/3-od és 1/6-od úrbéri telekből álló föld, rét, a tornallyai 199-ik sz. tjkvben 1. és 2. sor, 440 és 441. hrszám alatt feltüntetett erdő legelőből az előbb jelzett ingatlanok tartozékát képező jutalékkal, végre a tornallyai 110-ik sz. tjkvben foglalt 1. sor, 463. hrszám alatt foglalt erdőből az eladók tulajdonát képező illetőségek. **Bánatbér 210 frt.**

Tanulóul

két 13—14 éves ifju, kik magyarul jól olvasni és irni tudnak, **Rábely Miklós** könyvnyomdájában felfogadtatnak.

Hirdetmény.

888. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 5834. számú végzése következtében **ifj. Badiny Gyula** javára **Lokosánszky Lajos és neje** ellen 380 frt s járuléka erejéig fogantatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt 644 frtra becsült házi butorok, lovak és koesiből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak V. 694/2. 1898. számú végzése folytán 350 frt hátraléki tökéketelés, ennek felszámítandó kamatai, és eddig összesen bírőilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperesek lakásán leendő eszközlésére **1899. évi december hó 18-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kützetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1899. évi december hó 3-án.

Gasko János, kir. bír. végrehajtó.

Szabottár.

MANDEL és DEUTSCH

Erzsébet-tér, Samarjay-ház. RIMASZOMBAT. Erzsébet-tér, Samarjay-ház.

A t. vevőközönség szives figyelmébe!

A midőn bátrak vagyunk a mélyen tisztelt közönségnek czégünk nagy arányokban rendezett

karácsonyi vásárjára

szives figyelmét felhívni, szolgáljon egyszersmind szives tudomásul, hogy áruházunkban az összes őszi és téli valódi **angol női ruhakelmék, selymek, mosó-flanellek, barchettek, mosó-krettonok, szepességi damaszt-árúk, schiffonok és valódi rumburgi czérna-vásznak** stb. stb., az árak óriási leszállítása, az anyagok divatossága, jósága és megbízhatóságához képest — kedves meglepetésként fog hatni a t. vevőközönségre.

B pártfogásért esedezve, maradtunk

kiváló tisztelettel

MANDEL és DEUTSCH.

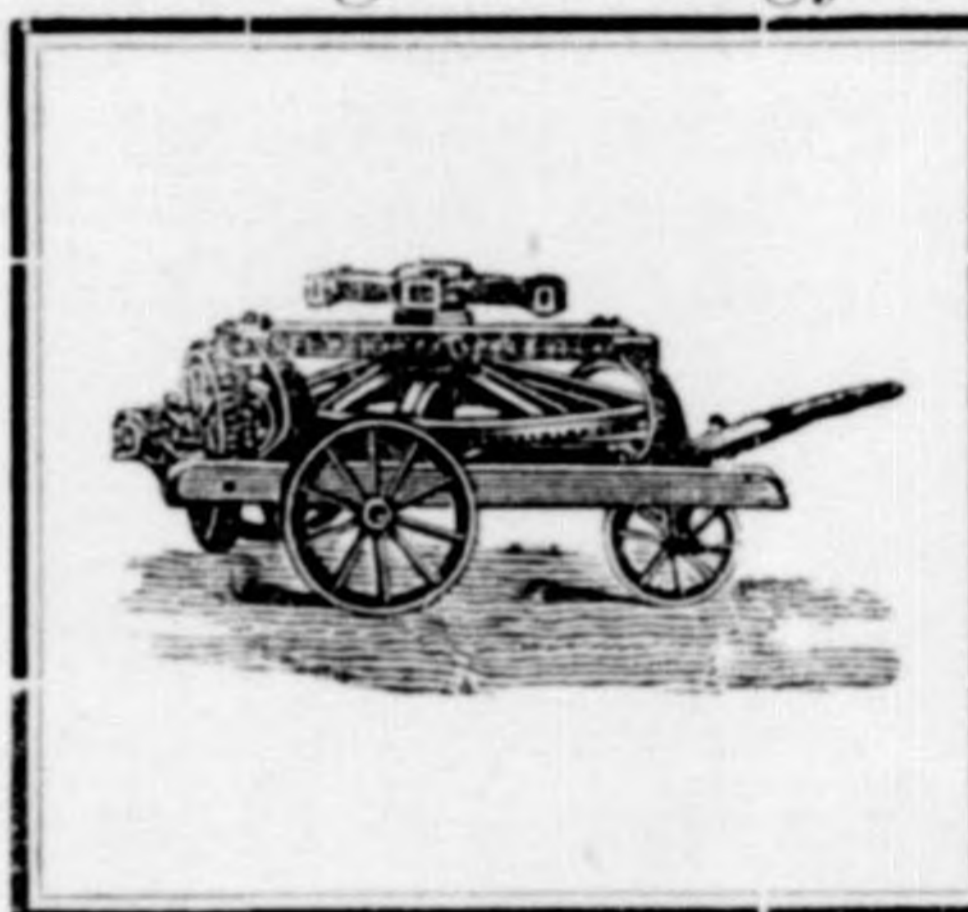
3-3

Szabottár.

FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-uteza II. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

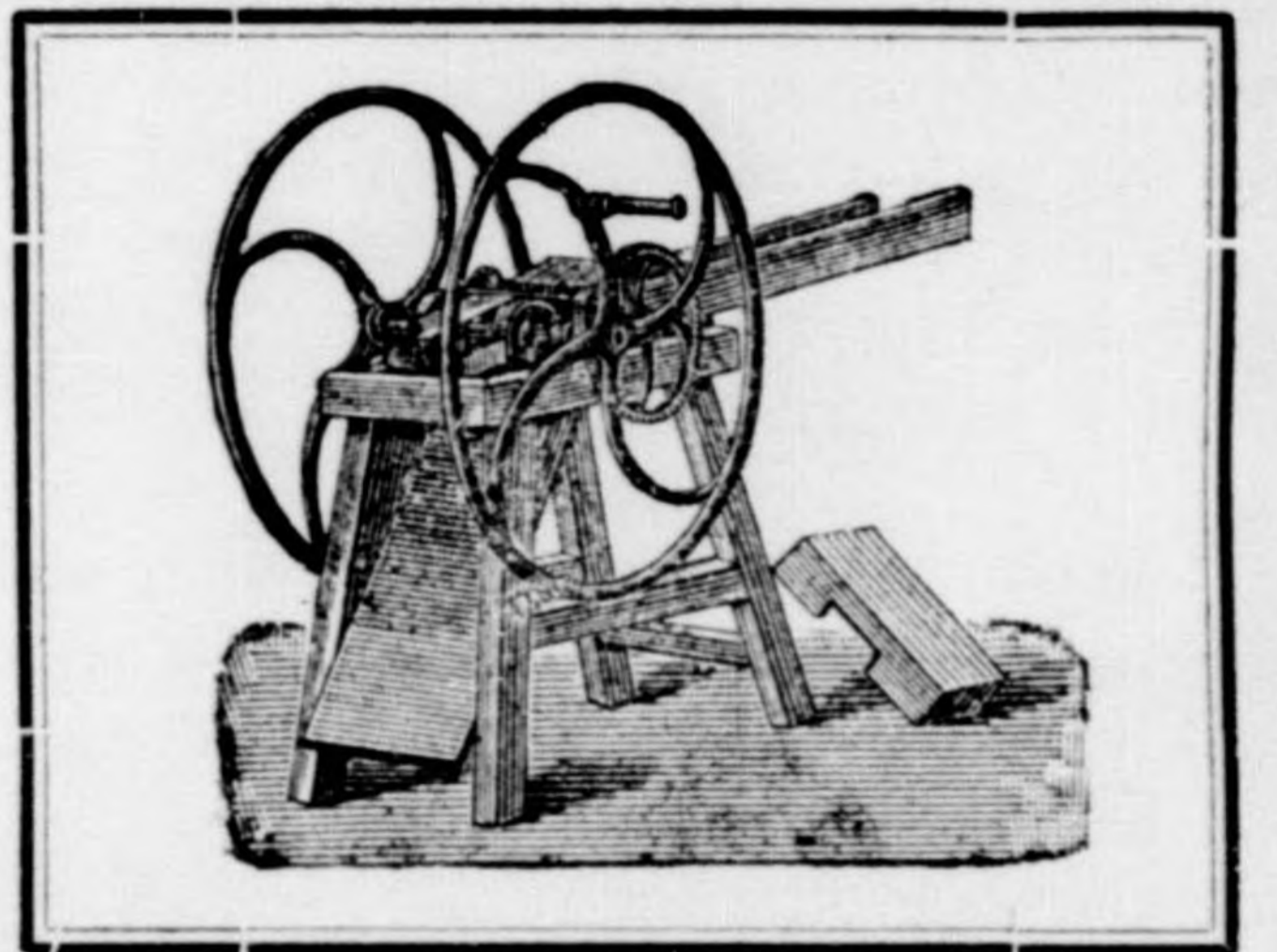

Szecs-kavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengermorzsolókat.

Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.

Olajmag-zúzókat, továbbá **Örlő és daráló malmokat,**

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődeink gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

4-6

Leszállított árak.

A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM

felügyelete alatt álló és a „Magyar Bortelmelek Országos Szövetkezete“ által vezetett magyar királyi országos központi mintapincze borelárusítási képviselője:

HOLLÄNDER és WEISZ

fűszer-, liszt- és csemegekereskedése Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy miután alkalmunk nyílt a m. kir. országos központi mintapincze palackborait jutányosabb áron beszerezni, e **kedvezményt az igen tisztelt vevőközönség javára fordítjuk**, s mélyen leszállított árjegyükre felhívjuk becses figyelmét.

Kiváló tisztelettel

HOLLÄNDER és WEISZ.

3-3

Vidéki rendelvények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.